

Εγκαινιάστηκε ο Ι.Ν. Μεταμορφώσεως του Σωτήρος στο Χορτιάτη (ΒΙΝΤΕΟ - ΦΩΤΟ)

[Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Νεαπόλεως και Σταυρουπόλεως](#)

Τα εγκαίνια του Ιερού Ναού Μεταμορφώσεως του Σωτήρος στον Χορτιάτη Θεσσαλονίκης που χρονολογείται από τον 12^ο αιώνα, τελέστηκαν το Σάββατο (6/5) παρουσία του Περιφερειάρχη Κεντρικής Μακεδονίας, Απόστολου Τζιτζικώστα, της Υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού, Λίνας Μενδώνη, αλλά και του Δημάρχου Πυλαίας - Χορτιάτη Ιγνατίου Καϊτεζίδη.

Τα εγκαίνια του ανακαινισμένου, πλήρως αποκαταστημένου Ιερού Ναού με ευρωπαϊκούς πόρους της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, τέλεσε ο [Μητροπολίτης Νεαπόλεως και Σταυρουπόλεως κ. Βαρνάβας](#).

Ο Σεβασμιώτατος, στην ομιλία του, ανέφερε με ευγνωμοσύνη την ευλογία να αξιωθεί να εγκαινιάσει τον μοναδικό βυζαντινό Ναό της περιοχής, ευχαριστίες εξέφρασε προς τον Οικουμενικό Πατριάρχη κ. κ. Βαρθολομαίο που ευλόγησε την έναρξη των εργασιών. Ο Σεβασμιώτατος όρισε η πανήγυρη του Ιερού Ναού να

τελείται στις 2 Ιουλίου ημέρα κατά την οποία η Αγία μας Εκκλησία γιορτάζει την κατάθεση της Τιμίας Εσθήτας της Υπεραγίας Θεοτόκου εν Βλαχέρναις.

Με το παράσημο του Αγίου Γεωργίου, την ύψιστη τιμή, επιβράβευσε ο **Σεβασμιώτατος κ. Βαρνάβας** την **Υπουργό Λίνα Μενδώνη** για την ουσιαστική συμβολή της και τη δυναμική της συνεργασία στην ανάδειξη του βυζαντινού μνημείου και την απόδοση του στη χριστιανική λατρεία.

Στην ομιλία του κατά την τελετή των εγκαινίων, ο Περιφερειάρχης επισήμανε την αξία επανένταξης του Ιερού Ναού στην καθημερινότητα των πολιτών του Χορτιάτη, αλλά και στον επισκέψιμο πολιτιστικό πλούτο της Θεσσαλονίκης και της **Κεντρικής Μακεδονίας**:

«Σήμερα, έπειτα από δέκα αιώνες, χτυπούν οι καμπάνες στον Ιερό Ναό Μεταμορφώσεως του Σωτήρος. Στον Ιερό Ναό που είναι η ίδια η ιστορία του Χορτιάτη, που αποτελεί ένα μοναδικό θρησκευτικό μνημείο, με αρχιτεκτονικά στοιχεία που συναντούμε στην Κωνσταντινούπολη, που είναι μέρος της ανεκτίμητης κληρονομιάς του τόπου μας, μέρος των σπουδαίων θρησκευτικών μνημείων της περιοχής, αλλά και απόδειξη του πόσο βαθιές είναι οι ρίζες της **Ορθοδοξίας**

στον τόπο μας.

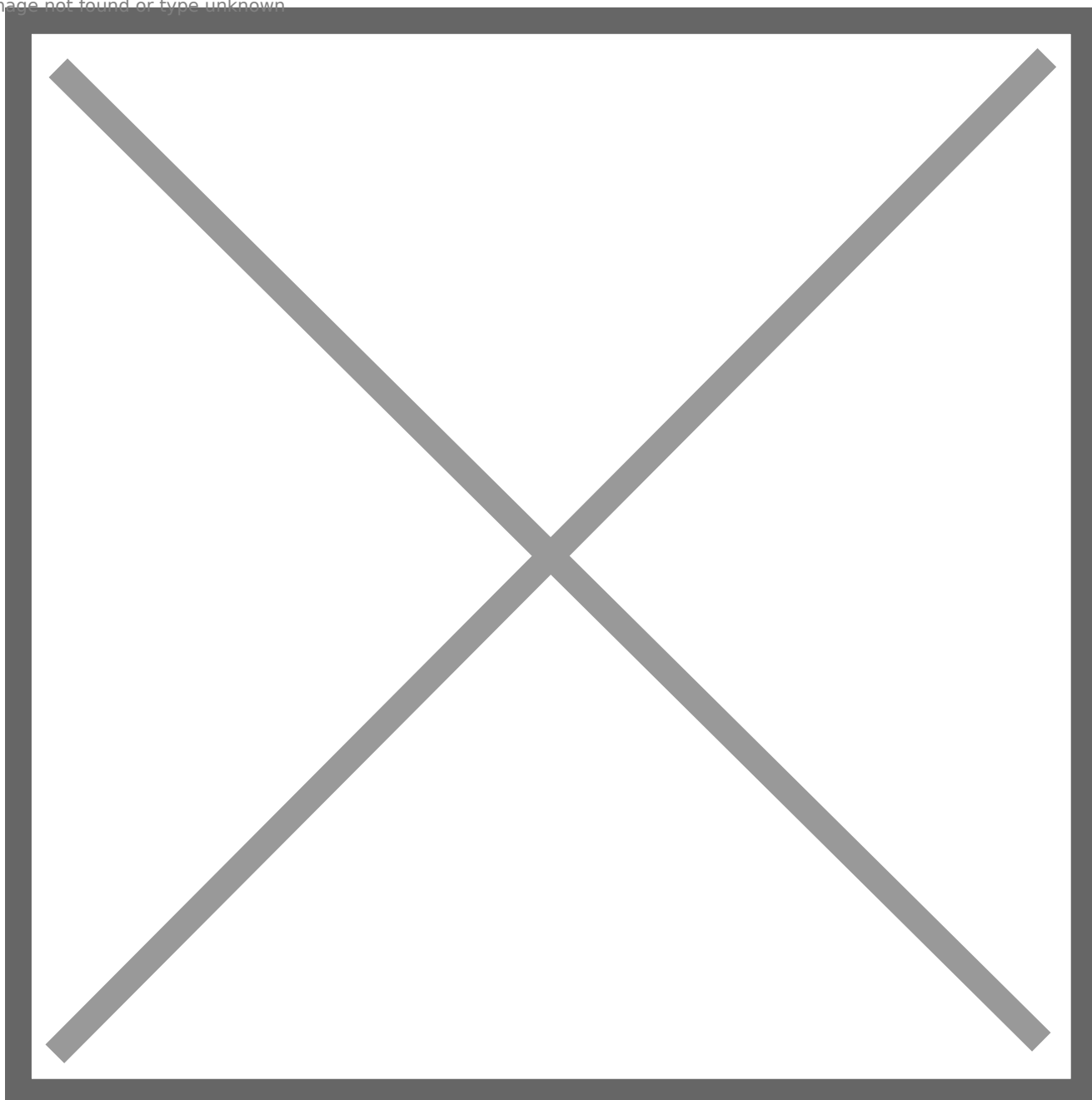
Με την παρουσία μας σήμερα εδώ, στον **Ιερό Ναό Μεταμορφώσεως του Σωτήρος**, στο **Χορτιάτη**, σηματοδοτούμε την επανένταξη στην ζωή της περιοχής ενός μοναδικού Ιερού Ναού, που είναι βασικός κρίκος της αλυσίδας των ιστορικών και θρησκευτικών χώρων και της διαδρομής πολιτισμού, την οποία ως διοίκηση της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, προστατεύουμε και αναδεικνύουμε, αξιοποιώντας τον πολιτιστικό μας πλούτο, ένα από τα πιο σημαντικά συγκριτικά πλεονεκτήματα του τόπου μας».

Όπως υπογράμμισε ο κ. **Τζιτζικώστας**: «Η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας έχει σταθερά στην κορυφή των προτεραιοτήτων της την αποκατάσταση και ανάδειξη όλων των μνημείων, που σηματοδοτούν την πορεία μας στους αιώνες και αποτελούν συγκριτικό αναπτυξιακό μας πλεονέκτημα, με πολυεπίπεδα οφέλη.

Όπως ακριβώς κάναμε και εδώ, στον Ιερό Ναό Μεταμορφώσεως του Σωτήρος, στο Χορτιάτη, όπου εξασφαλίσαμε τους πόρους και ολοκληρώσαμε τις εργασίες πλήρους ανακαίνισης του Ιερού Ναού, των παρακείμενων κτιρίων, όπου έχουν διατηρηθεί όλα τα μοναδικά παραδοσιακά αρχιτεκτονικά στοιχεία και αποτελούν εντυπωσιακό δείγμα της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς της περιοχής».

Image not found or type unknown

Οι παρεμβάσεις

Οι παρεμβάσεις που υλοποίησε η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας στον Ιερό Ναό συνίστανται στα εξής:

- Αποκαταστάθηκε η ασφάλεια σε όλα τα κτίσματα του μνημείου.
- Αποκαταστάθηκαν όλες οι φθορές.
- Προστέθηκαν σύγχρονα δίκτυα και συστήματα πυρασφάλειας.
- Αποκαταστάθηκε και διαμορφώθηκε ο περιβάλλοντας χώρος.
- Δημιουργήθηκε μια νέα και σύγχρονη πνευματική στέγη.

Το σύνολο του μνημείου αποτελεί πλέον πόλο επισκεψιμότητας και ανάπτυξης της περιοχής του Χορτιάτη.

Όπως τόνισε ο κ. Τζιτζικώστας, «μέσα από το έργο που κάνουμε ως διοίκηση της **Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας**, στόχος μας είναι να δημιουργήσουμε μια παρακαταθήκη στον τόπο.

Και σε αυτή την κατεύθυνση αξιοποιούμε κάθε διαθέσιμο εθνικό και ευρωπαϊκό πόρο, προκειμένου όχι μόνο η κληρονομιά μας να παραμείνει αναλλοίωτη στο χρόνο, αλλά να συνεχίσει να σηματοδοτεί και στο μέλλον, τη δυναμική πορεία της

Μακεδονίας, που με αυτοπεποίθηση κερδίζει μάχες και πετυχαίνει νίκες.

Γι' αυτό και επενδύουμε στην προστασία και ανάδειξη της ιστορικής και πολιτιστικής κληρονομιάς μας, όχι μόνον για λόγους διατήρησης, αλλά και για λόγους ανάπτυξης. Γι' αυτό και εντάσσουμε τα πολιτιστικά και θρησκευτικά μας μνημεία στο συνολικό αναπτυξιακό σχεδιασμό μας για τον τόπο μας. Τα εντάσσουμε στην καθημερινότητα των συμπολιτών μας, τα καθιστούμε πόλο έλξης των επισκεπτών μας.

Και παράλληλα συνεχίζουμε τα έργα σε περισσότερα από 120 μνημεία, θρησκευτικούς και αρχαιολογικούς χώρους, κρατώντας ζωντανή τη μνήμη και την κληρονομιά μας.

Και βέβαια, όλα όσα κάνουμε, όλα όσα πετυχαίνουμε, είναι αποτέλεσμα της συνεργασίας, στην οποία πάντα επενδύουμε.

Και σήμερα έχουμε ένα ακόμα λαμπρό παράδειγμα συνεργασίας με την Υπουργό **Λίνα Μενδώνη**, το Υπουργείο Πολιτισμού και την **Εφορεία Αρχαιοτήτων Θεσσαλονίκης** και βέβαια με τον **Δήμαρχο Ιγνάτιο Καϊτεζίδη** και το Δήμο Πυλαίας - Χορτιάτη.

Δε θα κουραστώ να το επαναλαμβάνω, η συνεργασία είναι το κλειδί και σήμερα είναι η ημέρα που θριαμβεύει η συνεργασία, η ενότητα, η πίστη. Σήμερα είναι ημέρα μεγάλης χαράς, για το Χορτιάτη, τη Μακεδονία, την Ορθοδοξία».

Ακολουθεί ολόκληρη η ομιλία του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτη Νεαπόλεως και Σταυρουπόλεως κ. Βαρνάβα:

Μέσα στη χαρά της Ανάστασης, καθώς ακόμη αντηχεί η μουσική, ο παιάνας της νίκης, τραγούδι νικητήριο ενάντια στη φθορά και στον θάνατο, το «Χριστός Ανέστη», συγκεντρωθήκαμε κλήρος, λαός και άρχοντες για τα εγκαίνια ενός βυζαντινού ναού του δωδέκατου (12ου) αιώνας, κληρονομιά μοναδική της τοπικής μας Εκκλησίας. Τόπος, ο μαρτυρικός Χορτιάτης. Της Παναγίας της Χορταΐτισσας τόπος. Μοναστήρι αρχαίο, παλαιό και μεγαλόπρεπο Σταυροπήγιο. Εικόνα βυζαντινή, θαυματουργή εικόνα, που αναπαύεται σήμερα στην ασφάλεια των προσευχών, στο γυναικείο μοναστήρι του Σωτήρος Χριστού της Μεταμόρφωσης.

Ο τόπος ιερός. Τόπος Αγίων μακαρίων ασκητών από τον Κισσό των Βυζαντινών, στέκουν αιώνες τώρα βιγλάτορες πνευματικοί πάνω από τη θεοφρούρητη μεγάλη των Θεσσαλονικέων πόλη, την πόλη του Αγίου Δημητρίου. Παράδοση ιερή θέλει το γοργό άτι του Πολιούχου, στις ειρήνης τον καιρό, να ξεκουράζεται στις πηγές της Χορταΐτισσας, που υδροδοτούσαν ζωογόνα τη μεγάλη πόλη.

Βοσπόριες αύρες έφθαναν πάντα σε τούτο το βουνό και οι αιώνες έστηναν χορό

γύρω από τα χαλάσματα του σπουδαίου και λαμπρού μοναστηριού, για να μας θυμίζουν τους μεγάλους και ισχυρούς δεσμούς με τη βασιλεύουσα πόλη και τον Οικουμενικό θρόνο της Ορθοδοξίας.

Κι ήρθανε χρόνια δύσκολα και χρόνια θυμωμένα. Το σκοτάδι και η πίκρα της σκλαβιάς απλώθηκε παντού. Σταυρός, επιτάφιος θρήνος και προσδοκία Ανάστασης. Το νήμα της Ιστορίας κόβεται βίαια. Χέρια βέβηλα, βαρβαρικά, το κόβουν και μαζί χάνονται και οι μοναχοί, της Παναγίας μας οι φύλακες και διάκονοί της. Τώρα, συγκροτούν τον χορό των Νεομαρτύρων, που είναι τα πρώτα χελιδόνια της άνοιξης, οι πρώτοι αντιστασιακοί, της πίστης και της λευτεριάς οι προάγγελοι.

Τα ιερά και τα θυσιαστήριά μας γκρεμίστηκαν. Οι λειτουργίες σταμάτησαν. Οι προσευχές διεκόπησαν και παντού ερείπια και σιωπή. Όμως, στην Εκκλησία ο χρόνος της Ιστορίας προσλαμβάνει εσχατολογική διάσταση. Γίνεται αναμονή και προσδοκία συνάντησης με το θαύμα. Μέσα από την ωριμότητα που γεννά η σιγή των δεομένων πίστει, υπερβαίνει προβλήματα και δυσκολίες, και γεννά πρόσωπα που θα διακονήσουν το μυστήριο της Ανάστασης. Δεν είναι διόλου τυχαίο ότι στον διασωζόμενο κοιμητηριακό Ναό της Μονής επαληθεύεται η προφητεία του Ιεζεκιήλ. Οστέα γυμνά παίρνουν σάρκα, ζωντανεύουν, λαμβάνουν πνεύμα ζωής και ανάστασης. Ζωή εκ τάφων.

Έπειτα από χίλια χρόνια, σήμερα ενώνουμε το νήμα της Ιστορίας και συνδέουμε τη συνέχειά της. Παρελθόν, παρόν και μέλλον. Με τη λειτουργική αρχιερατική πράξη των εγκαινίων ξαναζούμε την εμπειρία της σχέσης, βεβαιώνουμε την αλήθεια της ενότητας, κρατούμε ζωντανή την ανάσταση, σφραγίζουμε με την πίστη, συνεχίζοντας τη διακοπείσα ευχαριστιακή σύναξη και παραδίδοντας το Ναό στη λειτουργική ζωή της Εκκλησίας.

Σ' αυτή μας την αναστάσιμη σύναξη, με τα αισθητήρια της πίστης, βλέπουμε να συλλειτουργούν μαζί μας οι σφαγιασθέντες μάρτυρες μοναχοί, ο Πατριάρχης Νικόλαος ο Γραμματικός, ο Αυτοκράτορας Αλέξιος Κομνηνός, ο Άγιος Γρηγόριος ο Παλαμάς, Αρχιεπίσκοπος Θεσσαλονίκης, συνομιλητές για τις μεγάλες ημέρες τού ένδοξού μας Βυζαντινισμού, όπως θα έλεγε και ο Αλεξανδρινός μας ποιητής.

Ήταν σαν χθες που ο Οικουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαίος τοποθετούσε το ιερότερο κειμήλιο της Μητροπόλεώς μας, την θαυματουργή, εφέστιο εικόνα της Χορταίτισσας, στο γειτονικό γυναικείο Μοναστήρι της Μεταμορφώσεως. Ήταν τότε που επισκέφθηκε τον ιερό αυτό τόπο του Ναού. Ήταν τότε που άναψε το καντήλι της, για να μας θυμίζει ότι το φως της Μεταμόρφωσης και το φως της πίστης δεν μπόρεσαν να σβήσουν οι άνεμοι των δίσεκτων χρόνων της μακραίωνης

Ιστορίας μας. Και το θαύμα ξεκινούσε τη δική του ιστορία.

Στέκομαι με σεβασμό κι ευγνωμοσύνη απέναντι στη βουλή του Θεού και Τον ευχαριστώ από τα μύχια τής καρδιάς μου, γιατί η δική Του Πρόνοια επέτρεψε στη δική μου ελαχιστότητα, ύστερα από δέκα ολόκληρους αιώνες, να εγκαινιάσω τον μόνο βυζαντινό Ναό αυτής της Επαρχίας. Τον ευχαριστώ, γιατί στέκομαι στον ίδιο τόπο, μπροστά στο θυσιαστήριο όπου εκατοντάδες κληρικοί πριν από μένα γονάτισαν και προσευχήθηκαν για την ειρήνη του κόσμου, για τις ψυχές των Χριστιανών και για την ομορφιά που δεν πρέπει να χαθεί.

Δεν μπορώ παρά να μνημονεύσω τον προκάτοχο και γέροντά μου Μητροπολίτη Διονύσιο, που πριν από σαράντα ολόκληρα χρόνια -κι ενώ η Μητρόπολη ήταν νεοσύστατη- έστρεψε την προσοχή του σε τούτα τα χαλάσματα του Χορτιάτη, που έκρυβαν, ευλαβικά θαρρείς, την ιστορία αυτού του κομματιού της Μακεδονίας μας, και την εντολή που μου έδωσε να ξεκινήσουμε το έργο της ανάδειξης και προβολής του ιερού αυτού τόπου.

Πέρασαν χρόνια, αγωνίες προσευχές, προσπάθειες μαζί με όλους τους εμπλεκομένους φορείς, για να φτάσει εκείνη η ευλογημένη ώρα που στον κήπο τον δικό μας της Γεθσημανή άνθησε η ελπίδα. Υπηρέτες στο θαύμα που ζούμε σήμερα τα πρόσωπα της Υπουργού Πολιτισμού κυρίας Λίνας Μενδώνη, του Περιφερειάρχη Κεντρικής Μακεδονίας κυρίου Απόστολου Τζιτζικώστα και του Δημάρχου Πυλαίας - Χορτιάτη κυρίου Ιγνατίου Καϊτεζίδη, που αγκάλιασαν την αγωνία μου και αφουγκράστηκαν την φωνή ενός Επισκόπου που αγαπά τον τόπο, την ιστορία και τους ανθρώπους.

«Και να αδελφοί μου που μάθαμε να κουβεντιάζουμε ήσυχα κι απλά...», θα πει ο ποιητής της Ρωμιοσύνης Γιάννης Ρίτσος. Και μέσα από τον διάλογο δείτε το λαμπρό αυτό αποτέλεσμα της συνεργασίας, της εργατικότητας, του ζήλου, της επιστημονικής και τεχνικής δεξιότητας των ανθρώπων της Εφορίας Αρχαιοτήτων Περιφέρειας Θεσσαλονίκης, υπό την καθοδήγηση της διευθύντριας κυρίας Μαρίας Τσιάπαλη, την οποία ευχαριστώ εκ βάθους καρδιάς για το σύνολο της εργασίας και το λαμπρό μνημείο που μας παρέδωσε, καθώς και όλους όσοι εργάστηκαν, επιστημονικό και τεχνικό προσωπικό, ώστε να το αφιερώσουμε και πάλι στη λατρεία του Τρισαγίου Θεού.

Ευχαριστώ τον πατέρα Απόστολο, εφημέριο της Ενορίας και όλους τους συνεργάτες του, γυναίκες και άνδρες, που κοπίασαν για την ημέρα αυτή, καθώς και τον πατέρα Νικηφόρο και τον πατέρα Χερουβείμ διακονητές των εγκαινίων.

Η επιστημονική έρευνα αυτών των ανθρώπων κατατείνει στο σκεπτικό ότι η αρχική αφιέρωση αυτού του Ναού έγινε στο όνομα της Παναγίας Κοσμοσώτειρας

και ότι από παραφθορά της λέξης – σώτεια κατέληξε να είναι η εκκλησία του Σωτήρος! Για τον λόγο αυτό θεώρησα καλό από σήμερα να ορίσω ως επίσημη πανήγυρη του Ναού την 2α Ιουλίου, ημέρα κατά την οποία η Εκκλησία μας εορτάζει την Κατάθεση της Τιμίας Εσθήτος της Παναγίας μας στον Ναό των Βλαχερνών της Βασιλεύουσας. Έτσι, για να μας θυμίζει πρώτον την ιστορία του Μοναστηριού της Παναγίας του Χορτιάτη και δεύτερον για να μας ταξιδεύει με τη σκέψη στην Κωνσταντινούπολη, την πρωτεύουσα της Ρωμιοσύνης.